

Київський національний університет
будівництва і архітектури
Кафедра професійної освіти

Шифр спеціальності	Назва спеціальності, освітньої програми	Освітній рівень
017	Фізична культура і спорт, Фізичне виховання і спорт	Бакалавр

Затверджую

Завідувач кафедри

 / **Костянтин ПОЧКА** /

Розробник силабусу

 / **Руслан КАЛЕНИЧЕНКО** /

СИЛАБУС

Психологія фізичного виховання і спорту

(назва, шифр освітньої компоненти (дисципліни))

1) Статус освітньої компоненти: обов'язкова	
2) Контактні дані викладача: доцент кафедри професійної освіти, кандидат психологічних наук, доцент, Калениченко Руслан Арсенович, e-mail: kalenychenko.ra@knuba.edu.ua , тел. +38-098-664-12-18; +38-063-385-71-87; http://surl.li/rucis	
3) Пререквізити (дисципліни-попередники, які необхідно вивчити, щоб слухати цей курс): «Психологія», «Психологія здорового способу життя».	
4) Коротка анотація дисципліни <i>Мета курсу</i> – поглиблення знань у студентів про сутність, мету, завдання психології фізичного виховання як галузі психологічної науки; основні закономірності психологічних феноменів, які виникають у спортивній діяльності та формування практичних вмінь і навичок з управління і корекції цих явищ, з ціллю адаптування психологічних знань конкретно до діяльності у сфері фізичного виховання і спорту. <i>Завдання:</i> ознайомити студента з різноманітними аспектами професійної діяльності вчителя фізичної культури та особливостями розвитку пізнавальних процесів, психічних станів, формування особистісних і емоційно-вольових характеристик школярів на уроках фізичної культури та в позакласній фізкультурно-оздоровчій роботі; методологією та методами проведення психологічного дослідження в спортивній діяльності та виробити уміння інтерпретувати отримані практичні результати; навчити студентів проводити загальну та спеціальну підготовку спортсмена до тренувально-змагального процесу; дати знання з методів формування системи мотивації до занять спортом; сформувати навички управління психічними станами та поведінкою особистості в умовах тренувань і змагань; ознайомити з методами корекції негативних передстартових психічних станів та навчити їх використовувати.	
5) Структура курсу:	
Загальна кількість кредитів ECTS	3
Сума годин:	90
Вид індивідуального завдання	Реферат, тези виступу (доповіді) на одну з тем, дотичних до змісту дисципліни, або публікація статті на одну з таких тем в інших наукових виданнях
Форма контролю	Екзамен

Шифр спеціальності	Назва спеціальності, освітньої програми	Освітній рівень
017	Фізична культура і спорт, Фізичне виховання і спорт	Бакалавр

б) Зміст курсу:

Лекції:

Модуль 1. Основи психології фізичного виховання і спорту

Змістовий модуль 1. Психологія фізичного виховання

Тема 1. Вступ до психології фізичного виховання і спорту. Психологічні основи навчання на заняттях з фізичної культури.

Вступ до вивчення дисципліни.

Виникнення та розвиток психології фізичного виховання і спорту.

Предмет і основні категорії психології фізичного виховання і спорту.

Завдання психології фізичного виховання і спорту.

Психологічний супровід потерпілих від війни засобами фізичного виховання і спорту.

Тема 2. Психологічна характеристика діяльності вчителя фізичної культури.

Діяльність учителя фізичної культури та її етапи.

Завдання та функції вчителя фізичної культури.

Форми діяльності вчителя фізичної культури.

Умови діяльності вчителя фізкультури. Педагогічні задачі та їх вирішення.

Тема 3. Психологічні основи професійної майстерності вчителя фізичної культури.

Педагогічне спілкування як засіб виховання і навчання учнів.

Компоненти професійної майстерності.

Авторитет учителя фізичної культури та його складові.

Психологічні основи педагогічного такту. Особливості педагогічного спілкування.

Форми впливу вчителя фізичної культури на учнів у процесі педагогічного спілкування.

Тема 4. Гендерна психологія: предмет, завдання, становлення.

Особливості використання різних видів уваги на уроці фізичної культури. Властивості уваги і їх прояв при виконанні фізичних вправ. Вікові особливості уваги школярів.

Сприймання в навчальній діяльності учнів. Види сприймання. Властивості сприймання та їх врахування в процесі фізичного виховання учнів. Організація ефективного сприймання навчального матеріалу на уроці фізичної культури.

Мислення в навчальній діяльності учнів. Тактичне мислення.

Пам'ять в навчальній діяльності учнів. Закріплення в пам'яті навчального матеріалу.

Тема 5. Психологічні основи формування особистості у фізичному вихованні.

Психологічні особливості активізації діяльності учнів на уроці фізичної культури.

Вирішення загальновиховних завдань на уроках фізичної культури. Двоплановість виховного впливу вчителя фізичної культури на учня.

Формування моральності школярів у процесі занять фізичною культурою і спортом.

Самовиховання учнів у процесі занять фізичною культурою.

Виховання учнів із відхиленням від норм поведінки у процесі занять фізичною культурою і спортом.

Види активності учнів на уроці фізичної культури.

Інтерес та задоволеність школярів заняттями фізичною культурою та фактори, які їх визначають.

Способи підвищення навчальної активності школярів на уроках фізичної культури.

Змістовий модуль 2. Психологія спорту

Тема 6. Основи психологічної підготовки у спорті. Значення психологічної підготовки у формуванні передстартового стану спортсмена.

Основні поняття психологічної підготовки.

Основні напрямки психологічної підготовки в спорті.

Види та засоби психологічної підготовки спортсменів та команд.

Форми передстартових станів.

Шифр спеціальності	Назва спеціальності, освітньої програми	Освітній рівень
017	Фізична культура і спорт, Фізичне виховання і спорт	Бакалавр

Причин, які впливають на стан психічної готовності спортсмена до змагання.

Тема 7. Професійна діяльність психолога у спорті як предмет наукових досліджень.

Ефективність професійної діяльності психолога у галузі спорту.

Основні наукові підходи до вивчення проблеми професійної діяльності спортивного психолога.

Поняття ефективності професійної діяльності психолога у спорті.

Критерії оцінки ефективності професійної діяльності психолога у спорті.

Фактори, що впливають на ефективність професійної діяльності психолога у галузі спорту.

Маркетингові стратегії щодо психолога у спорті.

Тема 8. Психологічна характеристика різних видів спорту.

Загальна характеристика окремих видів спорту.

Психологічна характеристика виду спорту.

Мотиваційна специфіка видів спорту.

Цільова специфіка видів спорту.

Умови спорту і їх психологічне значення.

Психоспортограма.

Тема 9. Психологія особистості та колективу і міжособистісні взаємини в спорті.

Мотивація особистості в спорті.

Особливості особистості спортсмена.

Поняття про колектив та групи.

Групова взаємодія та проблема психологічної сумісності в спортивній команді.

Формування колективу та виховання у ньому учнів під час занять фізичною культурою.

Соціально-психологічні особливості спортивної групи.

Лідерство в спортивній групі.

Успішність спортивної діяльності і спілкування.

Тема 10. Психологічний клімат спортивної команди та сумісність членів спортивної команди Психологія особистості тренера і спортсмена.

Поняття психологічного клімату у спортивній діяльності.

Проблема психологічної сумісності в спортивній команді.

Роль тренера у створенні соціально-психологічного клімату та ефективної діяльності спортивної команди.

Виникнення і формування міжособистісних відносин у спортивному колективі.

Психологічні особливості особистості тренера.

Особистість спортсмена як суб'єкта спортивної діяльності.

Формування особистості спортсмена.

Практичні заняття:

Заняття 1. Взаємозв'язок психології фізичного виховання і психології спорту (на прикладі окремого виду спорту).

Заняття 2. Психологічні основи навчання на уроках фізичної культури.

Заняття 3. Формування індивідуальних психологічних якостей засобами фізичної культури та спорту.

Заняття 4. Психологічні особливості фізичного виховання спортивного середовища під час проведення Національних спортивних змагань «Ігри нескорених».

Заняття 5. Психологічний супровід у фізичному вихованні з різним контингентом населення (включаючи потерпілих від війни).

Заняття 6. Психологія діяльності спортивних суддів.

Заняття 7. Психологічні засади тілесної та психомоторної майстерності. Застосування методів корегування та відновлення працездатності в психологічному супроводі підготовки спортсменів.

Шифр спеціальності	Назва спеціальності, освітньої програми	Освітній рівень
017	Фізична культура і спорт, Фізичне виховання і спорт	Бакалавр

Заняття 8. Мистецтво психічної регуляції поведінки. Роль тренера в підготовці спортсмена.

Заняття 9. Спортивний профвідбір та відбір відносно спортивної перспективності спортсмена. Методи професійного психологічного відбору у спорті.

Заняття 10. Засоби психологічного впливу у процесі підготовки та участі спортсменів у змаганнях. Основні методи психологічної корекції передстартових психічних станів у спорті.

Лабораторні заняття: не передбачено

Індивідуальне завдання: реферат, тези виступу (доповіді) на одну з тем, дотичних до змісту дисципліни, або публікація статті на одну з таких тем в інших наукових виданнях:

Особливості регуляції психічних станів в екстремальних ситуаціях. Характеристика психічних станів, пов'язаних з етапами підготування спортсмена. Засоби і прийоми регуляції психічних станів. Почуття боротьби змагань. Особливості навчання як засвоєння знань, психомоторних умінь і навичок. Особливості психічної регуляції діяльності. Загальна характеристика навичок спортсмена. Метод навчання аналоговими вправами. Етапи формування психомоторних навичок. Поняття тактики у спорті. Стратегічні та тактичні завдання у спорті. Роль установки в ефективності майбутнього психомоторної дії. Психологічна сутність тілесної майстерності. Фактори, що руйнують координацію рухів. Психологічне підготування спортсмена. Поняття про психологічне підготування. Мета, завдання, місце й значення підготування в тренуванні спортсмена. Види психологічного підготування. Завдання і зміст загального психологічного підготування. Розвиток мотивації у психологічному підготуванні до змагань. Прийоми розвитку мотивації психологічного підготування. Актуальні та потенційні мотиви. Мотивація, що утворює смисл активності. Особливості спеціального психологічного підготування. Уміння приймати рішення. Зміст психологічного підготування до змагань. Психологічна характеристика труднощів у спорті. Стили спортивного суддівства. Психологія діяльності спортивних суддів.

7) Посилання на сторінку електронного навчально-методичного комплексу

дисципліни: <https://org2.knuba.edu.ua/course/view?id=3471>